

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom za vse leto 8 g. — k, " pol leta 4 — " " četr " 2 " 20 " Po pošti: za vse leto 10 g. — k, " pol leta 5 — " " četr " 2 " 60 "

Oznanila:
Za navadno tristopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " 2krat,
4 " " " 3krat.
večje pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Pred volitvami.

Volitve so pred nami. Še malo časa, in določeno bodo. Videli bomo, ali je Slovenec na domači, svojih očetov zemlji domač, ali pa hoče rob in hlapec biti, nespoštovati sebe, svoje matere, svoje zemlje: ali da je propadel, kaže ne more vzdigniti se, temuč se dá ogoljufati tujim sleparjem!

Bôja je bîta prva polovica, volilni možje so izvoljeni, volilna zemlja je prerita, Slovenci smo delavniki, a tudi nemškutar je napel vso svojo silo, vso moč, ktero mu je v roku dala in utrdila stara krvica, ki Slovenca tare tisoč let!

Še ni odločeno! Mnogo je ležeče na zadnjem trenotku. Nemci in nemškutari, kakor tudi vladni ljudje bodo vse žile napeli, bodo slovenske poslanke opravljali, ter z lažmi in hinavstvom delali za sebe.

Slovenci! Držite se, verjemite možem vaše krvi, vašega rodû; ne poslušajte onih, ki vlečejo voz vaših sosedov in se vam le zdaj sladkajo, ko vas potrebujejo, da bi njim rinili in pomagali, ne sebi, temuč sedom v prid.

Vi pa rojaki, ki spoznate, za kako preimenitno stvar gre, delajte do zadnjega trenotka. Nobeden od Vas naj od volitev ne ostane. Vsak naj pomaga, da nasprotniki naših ljudi ne previrijo!

Dopisi.

Iz Ljubljane 14. junija. [Izv. dop.] Hočem Vam v kratkem priobčiti le nekaj površnih obrisov tabora v Cirknici. Naj poprej naj pa omenjam neutrudljivo delavnega osnovnega odbora, posebno pa domoljubnih županov gg. Obreza in Hrena in pa srenjskega tajnika g. Kunšiča, ki jih ni strašilo ni delo ni materialna

žrtev. Nek odličen, jako previden slov. rodoljub je onda rekel: Le dvajset tacih županov naj bi Kranjska imela in ne premagljiva je. — Iz Ljubljane je šel zjutraj ob šestih poseben vlak in peljal s sabo kacih 350 oseb; med njimi je bilo 60 Sokolcev v popolni društveni obleki in mnogo pevcev narodne čitalnice s zastavami; pridružilo se je tudi posebno mnogo gospej in gospodičin. Na borovniškem kolodvoru je čakalo na vlak veliko kmečkih prebivalcev z Vrhniško godbo in z tako lepo zastavo. Godba in zbrano občinstvo vse se je pridruži ljublj. taboritom. V Logatcu se je vlak 20 voz že popolno napolnil; in na zadnji postaji v Rakeku je iz vlaka izstopivše pozdravilo mnogobrojno ljudstvo; in šli so združeni med petjem in godbo na okinčanih vozech in prišli okoli 10 ure v zali cirkniški trg. Že takrat in celi dan potem prihajalo je ljudstvo v celih procesijah od blizu in daleč; ob eni popoldan prišli so „Sokolovi“ Postonjske in ob poli štirih Planinske podružnice s zastavami spremeljevani od množih mestjanov. Na enkrat je bilo čez 10.000 ljudi skupaj. Naredil se ni tudi najmanjši nered; vsi so bili enih misel, enega duha — vsi le Slovenci. —

Ob poli petih je pričel in odprl s tehtnim govorom trški župan g. Obreza na pripravnem, okusno okinčanem prostoru zraven trga prvi letošnji tabor na Kranjskem. Že poprej se je govorilo, da bodo za predsednika taboru nasvetovan nek gospod, ktemu je slov. jezik le praznična obleka; ki govoril le na očitnem odru naš jezik, sicer pa misli in pisari najraje nemški; — zato so se že poprej čuli glasi, da se bode protestovalo zoper tako predsedništvo in to tolikanj več, ker se je tist gospod v zadnjem času pokazal bolj strastnega proti tistim narodnjakom, ki se le v nekterih stvareh na drobno in tanko ne strinjajo z vsemi njegovimi načeli, kakor proti tistim, ki so zagrizeni nasprotniki vsaceh naših prizadevanj. Ko je toraj jel g. župan de-

lati uvod nasvetovanj prvoseda, doneli so od vsih plati klici: Zarnik, Zarnik! — a ko je gospod govornik končal stavek in izrekel ime — dr. Razlag in ko ga je tudi g. dr. Zarnik hitro predstavljal in živo priporočal za prvoseda, so ga taboriti eno glasno z navdušenjem za istega potrdili. Potem so se vrstili govor, katerih ni treba priobčevati; omenjam le zadnjih besedi dr. Zarnikovega govora, ki jih je v španjskem parlamentu govoril glasoviti republikanec Kastelar, — ktere naj si tudi nekteri naši gospodje dobro zapomnijo. Te besedo so: Ako tudi za ta trenotek zmorejo sebični časti željni nakani, bode čez 10 let gotovo zmagala pravična stvar. Da je pa ravno to pot zahtevalo ljudstvo za prvoseda dr. Zarnika, naj se iščejo razlogi v tem, ker ga ljubljanski kolodvodje niso hoteli še dozdaj kandidirati za dež. poslanca; a zdaj je narod le malo zamrmral, drugič bo pa brezobzirno pokazal, da se drži političnih principov ne oseb. Če je razčilil Zarnik ljubljanske kolodvodje, slov. naroda s svojim delovanjem dozajše niranil.

Iz Radoljce na Kranjskem 10. junija [Izv. dop.] Čudno vedenje sinov dveh c. k. uradnikov g. D. in T. me navaja, da vam pišem. Ker mislim, da taki fantiči kakor sta te dva sinova pri 10 ali 12 letih nimata dosti pojmov od našega narodnega prizadevanja, da bi bila to iz svoje volje storila, omom soditi da to izvrta iz modrih glavic njih očetov, ali kakih njih priateljev. Dobil sem namreč od g. Kunšiča v odborovem imenu plakate za tabor v Cirknici; da bi jih nabil po hišnih oglih. Storil sem tudi to, ko sem se pogovoril z dočinim hišnim gospodarjem. To je bilo 5. jun. zjutraj. Kaj se zgodi. Pred ko ne so te velike čerke taborškega oklica sploh naše za Slovenijo vnete birokratične duše kaj bodle, ker pred popoldansko službo božjo sta omenena sinova v pričo ljudstvo obadvata plakata raztrgala, v blatu valjala in temu je bil eden teh

Listek.

Na dan pred Kresom!

Kresovo še sedaj Slovenec častitljivo obhaja, kakor nekdaj njegovi očaki, katem je Kres bil naj večji praznik celega leta. Na Kresovo slovenski kmet ne rad kosí in orje, temuč gre pobožno v cerkev, in prosi blagoslova božjega za delo svojih žulnatih rok. Večer pred Kresom pa si opleta okna z metlico in travo šentjanževico, in ko se je rumeno solnce skrilo za gore, in utonilo v globoko morje, Slovenec ukaje in popevaje užiga po visokih hribih krese in vsa lepa slovenska domovina se leskeče v žarečem ognjenem vencu, češ, ko da bi zvezdice nebeske padle na hribe in griče. Posebno letos utegne sveti večer pred Kresom biti sijajan, ako na dan pred Kresom zmagamo pri volitvah — in to moramo! — drugač bode za Slovence Kres dan tako žalosten, kakor za Slovence pod turškim jarmom živeče — njihov Vidovan. — Torej na dan pred Kresom na noge slovenski volivci, in enoglasno volite Vam priporočene narodne kandidate. Naj poprej se obrnem k Vam korenjaški prebivalci pod Ojstrico, ktemi pijete iz vira srebernojasne Savine, k Vam pridni Goligranci izkušeni rodoljubi, k Vam stanovniki ljubeznejive savinške doline sè svojimi snažnimi trgi in vasmi, in

z belimi gradiči, kakor vsakokrat, tudi letos na dan pred Kresom pokažite svoja goreča slovenska srca! In večer, ko bodo se iz starodavnega Celja vrnili nazaj domu, bodo nam jasno nasproti goreli Kresi na zelenem Gojzdniku, na pašpolni Menini, na obvrhih velikanskih solčavskih planin in donelo bode krog in krog: Slava! Slava!

In če bo veselo ukanje donelo črez zmago po Gojzdniku in Menini, ali ne bi bilo Vas sram bratje po krvi in rodu, ako nebi tudi Vi bistri prebivalci prijetne šalske doline, Vi krepki sinovi čestవrednega Pohorja zmagali na dan Kresom v Slovenjem Gradcu? Vélika kapa, svete Urše gora, Kozjak in drugi lepi hribi bi si glavo z gostimi meglami pokrili, ako bi zmagal mož, ki nima srca za Slovence, — zato volite poštenega brata jugoslovanskega in popričajte, da Slovenec spozna za sorodne brate tudi one, ktemi zibelka teče po bogati Slavoniji. Velika Kapa, sv. Urše gora, Kozjak, na Vas bomo posebno gledali na sv. večer pred Kresom, jeli so svitle Vaše glave. In kaj bi pričakoval od Vas bistri Posavci, in prebivalci okoli Perkunjega vrha, od Vas stanovniki gojdinate Bohora in Veternika, od Vas obdelovavci imenitnih bizelsih goric? Kaj druga, kakor da složno glasujete za priporočenega poštenjaka, ktemi iz same ljubezni do slovenskega naroda prezvame težko butaro poslanstva. Prepričan sem, da tudi Perkunji vrh in Lisagora, prijetni Artič, ruza lemu, na Strmcu, na malonedeljskem

in bogati Bohor bodejo imeli ognjene krone na glavah, in odmevalo bo od griča do griča: Slava! — z maga je naša. Staroslavna rogaška gora, na tvojem vrhu je stal nekdaj, ko še Slovenec ni bil kristjan, velik tempel solnčnemu božanstvu Kresu v čast, ti gotovo gledaš radoželjna, kako bodo se obnali na dan pred Kresom tvoji prebivalci v staroslavnem Ptujji. Gotovo složno, kakor vsakokrat. Veseli Halozan, resni Podravljani, bistri Pesnici, — vsi bodo kričali: Bog živi našega poštenega nemškega brata M. Hermanna. Prvi je bil, ktemi se je poganjal za naše pravice, pretrpel dosti zasmehovanja in preganjanja, ali je delal zastonj, vsako leto dobil več pomagačev, in Slovenec že tudi kaj velja v političnem življenju. Zato naj pada gromska strela iz vedrega neba na nas, ako mi bi mu ne bili — hvaležni. Večer pred Kresom pa bodo kurili veselo ukaje svoje Krese na rogaški gori, na Okiču, na ptujski gori, po višavah s trto napolnenih sveto-urbanskih goric, na Kicerji, Polenskem, turskem in to avgustinskem vrhu, bode Drava se vsa od bleska žarila. Sedaj pa se obrnem k Vam bistri sokoli ormužki, srediski, in Vam veselim prebivalcem žalnih lot merških goric, k Vam bistroumni murski Poljanci in Ščavnican. Vi nimate tako visokih gor, kakor gorenjski Vaši bratje, ali krasno je na Humu, v Jezualemu, na Strmcu, na malonedeljskem

očetov sam priča. Ali bi ne bilo mogoče, ko bi bilo ljudstvo bolj vneto, da bi se nemiri storili? Vi, ki čujete nad postavami, vi ki mislite, da vas že obdaja nimbus vzvišene omike, pa se predprzmete po svojih sinih čast vsega slovenskega naroda po blatu valjati.

Popoldan sem zopet pribil še tretji oklic pa zopet se je našla dobrodelna roka, da ga je raztrgala po noči. Mislim, dajim je ta srd služil?! Da bode pri prihodnih volitvah zopet hud boj med strankami, to ni dvombe, ako ne bo 2 goldinarjev, marsikter nemčur ne pojde volit, so pa narodnjaki le v manjšini.

Iz Celja, 18. junija. [Izv. dop.] Našim nemškutarjem je strašno nepovolji, da smo mi za mesta in trge tako izvrstnega kandidata postavili, kteri ima povsod simpatije. Oni pravijo: Dr. Ipvica bi tudi mi z veseljem sprejeli, ako bi bil se le pri nas oglasil, a ker je od narodne strani postavljen, zdaj ne moremo zanj biti, in da ga spodrinemo, nam ne sme biti nobeno sredstvo preslabo. Tako smo slišali zdaj iz dobrih virov, da se kolovodji protinaredne stranke pripravljajo, pri volitvi ravno tako ravnati, kakor pri volitvi g. Pesarica, ko so s palicami po zraku mahali, in kakor divja zverjad kričali, da bi tako s terorizmom naše volilce ostrašili. Ta maneuver bode sicer zastonj, in se mi ne bomo dali preplašiti. G. Schönwetter, politični komisar, ki je ravno od prejšnje vlade sem postavljen, da bi Slovence na vsak način ukrotil, je pri zadnjem zboru, kakor nam pravijo ravno za kandidata od nemškatarske strani postavljenega najbolj navdušen bil in svoje dopadenje nad njim z živahnejšim ploskanjem pokazal. Mi tukaj od njega ne iščemo brambe, kder je, nego opomnimo samo deželno namestnijo in ravnateljstvo južne železnice, ktere uradniki so se zadnjikrat v skandalih odlikovali, da mi, ako se ktemu volilcu njegova volilna pravica krivično krati, vsako odgovornost od sebe odvrnemo, ker od naše strani ne bo nihče dal prilike, se komu pritožiti, ampak mimo pa možato, kakor se za politično zrele ljudi spodobi, bomo mi konec volitve pričakovali. Mi bomo zavedni naše dolžnosti in nastradaljivo kakor skala, in enoglasno volili našega kandidata Dr. Ipvica, učenega in poštenega moža in iskrenega rodoljuba; to tirja od nas lastno poštenje, to tirja od nas domovina, čast in obstanek našega naroda, to zahteva od nas korist države, in za njo neobhodljivo potrebni mir, kjer more enkrat vse narode našega cesarstva vezati, da se tako Avstrija na podlagi zadovoljnih narodov spet okrepi in blagostanje med ljudstvo vrne! Samostojni

meščani ne morejo voliti cesarskega kraljevega Tom-schitz-a!

Iz Gorice, 16. junija. [Izv. dop.] Po vsej Sloviji je sedaj živo gibanje, povsod se agitira in dela na vse moči za in zoper narodne kandidate; le pri nas v Gorici in okolo nje je vse nekako mrzlo, seveda primanjkuje tudi agitatorjev. Vendar se nij (?) ravno batiti bi v onih okrajih, kjer smo zmagali druga leta tudi letos ne prodrli z narodnimi kandidati, preti nam pa nevarnost od druge strani. Kakor je bilo čitati v vsem cenjenem listu hoče kandidirati letos zopet in sicer od vladne strani g. katehet Marušič. Da ta ni nikakor menevaren nasprotnik pokazalo se je že lani, napeti treba je tedaj vse moči, da izpodrinemo g. M. z narodnimi kandidati. Lani se je bil gospod M. v svojej „Domovini“ sam priporočil, letos „Domovine“ več ni, od narodne strani se ga tudi ni nasvetovalo, vrgel se je tedaj vlad i v naročje. Upam, da se goriški okoličani letos ne bodo zopet dali zapeljati kranki tega gospoda, temveč ker bode letos bolj odkritosčno stopili na volilno bojišče: kot vladen mož. Pomnite, da se vlasti pri nas nekaj drugače zadrži nego na Kranjskem in Štajerskem. Zato se od videza motiti ne dajte.

Ne bode škodovalo, če značaj g. kateheteta nekoliko posvetimo od svoje strani.

Že stari modrijani so izrekli jako modri stavki: „Povedi mi s kom občuješ in povedal ti budem kdo da si.“ Opiraje se na ta stavek mogli bi g. M. kaj slabo priporočati slovenskemu ljudstvu; kajti on občuje vedno zlasti pa z a d n j e čase veliko z edinimi zastopniki nemške kulture v Gorici, s tukajšnimi gimnazijalnimi profesorji; kaj pa nam je od mož te baže pričakovati, ve vsakdo. Tudi ni, kakor se kaže slovenski jezik g. M. ravno priljubljen, kar se kaže posebno glede petja v cerkvi. Dež. šolsko svetovalstvo je oddalo službo učitelja petja na gimnaziji, realki in normalki s pičlo plačo 600 gld. g. učitelju na normalki Hribarju. Ker je pa ta gospod pošten rodoljub to imenovanje g. Mar. že iz začetka ni bilo po godu. G. H. trudil se je kolikor je bilo mogoče, in res pojo sedaj gimnazijski pevci sicer nikakor ne izvrstno, vendar tako, kakor se po trimesečni učbi zahtevati more. G. M. pa to, kakor se kaže nikakor ni všeč, nego on vedno graja cerkveno petje in napada pesmi, ki se pojo, posebno pa lastne kompozicije g. Hribarja. Tudi pri denašnji procesiji hotel je g. M. proti g. H. in njegovemu zboru demonstrati, a izpodletelo mu je. Ker jer bil g. katehet čul, da hočejo gimnaziji pri procesiji peti, ter je mogoče da bi dobro peli, zapovedal je učencem nižjih razredov gimnazije, naj pojo vsak pri svojem razredu in denes jim je res z nekako stočno potrežljivostjo sam intoniral in sam vodil petje. Da je časi šlo malo navskriž, kaj se more za to — saj ni nič popolnoma na zemlji. Tudi je g. Marušič večkrat, sicer privatno izrekel željo, da bi se pelo v cerkvi zopet nemški. Pelo se je namreč do onega časa, ko je g. Hribar nastopil vodstvo petja izključljivo nemški, sedaj se poje vsaj latinsko. Ko bi pa tudi prodrla g. M. in njegovih prijateljev zahteva v konferenci, dñjaki se jej ne bodo udali. Hvala, pritiskanju na Lahe in Slovence so sedaj oboji edini. Peli bodo z veseljem slovenske in tudi še naj bo laške pesmi, a nemških no.

Upamo da bodo slovenski narodnjaki na vse kriplje delali, da zmagajo po „Soči“ nasvetovani kandidati nasproti slovensko-vladnim Maruščevcem, ki imajo prej kater škofov sedež pred očmi, nego korist naroda.

Iz Gorice 16. junija. [Izv. dop.] Bolj, nego kedaj poprej, je sedaj za nas Slovence potreba, — silna potreba, da smo složni, da delamo vsi vsak po svoji moči in v svojem delokrogu v dosegu enih in istih namenov, da se potezamo za to, da se vresničijo zahteve in sklepi slovenskega ljudstva, izrečeni glasno zadosti pri raznih prilikah. Posebno moramo paziti na to, da se pomnožijo in ojačajo slovenske stranke v vseh deželnih zborih, ki zastopajo tudi slov. ljudstvo. Da se pa morejo te stranke v resnici ojačiti, treba je, da si izvolimo Slovenci, kolikor mogoče ne od visne može zanesljivega značaja in prave narodnjake. Zdaj gotovo ni primeren čas, vganjati sentimentalno politiko, ter voliti bodisi iz vdanosti, bodisi iz hvale-

žnosti tega ali onega moža, ki ni našega naroda, ki se nam je pa Slovencem pri kteriori bodi priliki pravičnega skaza, ali nam kedaj h kaki pridobitvi pomagal. — To ne gre zdaj in o tem se ne bomo nikdar z gosp. Winkler-jem strinjali, ki Slovencem, kakor se jasno iz njegovega dopisa v zadnjih Novicah razvida, grofa Pace-ta tako gorko za poslanca priporoča.

Kar se je trdilo v zadnjem dopisu iz Tomina, (kteri je vendar-le na Tominskem pisan) o grofu Pacetu, to trdimo tudi danes; namreč, da ga zarad njeve pravičnosti visoko s poštujemo in da mu bomo vedno hvaležnost v srcu branili. Slov. volilcem bi ga pa ne mogli po nobenem načinu za poslanca priporočati, prav zarad tistih uzrokov ne, ktero so se v zadnjem dopisu navedle in pa tudi zato ne, ker nismo dozdaj še od nobenega strani (nego od Winkler-jeve) pozvedeli, da ga ne bodo Italijani izvolili.

Grof Pace je tako izvrsten dež. glavar, obema strankama pravičen in pomirljiv mož, kakor si ga ne more niti ljudstvo niti vlast boljšega želeti za tako važni posel; in prav zarad tega bi morala vlast vso pozornost in skrb na to obračati, da ga sebi in deželi ohrani, — pa ne, da bi s tem ravno slovensko stranko dež. zbora slabila, ki je že tako v primeri s številom slov. ljudstva, ktero zastopa, v premalem številu, ampak na italijanski strani kamor spada grof P. naravno kot Italjan, naj ga za kandidata postavi, tam naj ga zdatno podpira in menimo, da bi tu lehko z uspehom delala, ako bi to v resnici hotela.

Utegne se nam s Potockim ugovarjati, da se vlast letos v volitve ne vtika. Nasprotno prepričanje smo si že pridobili posebno v Goriški okolici, pa tudi drugod, kjer vladni organi prav čvrsto v tem obziru delajo. Tudi okr. glavar Tominski ima menda nalogu podpirati vladno komoditeto s tem, da priporoča gr. P. tam, kjer je narodna zavednost najmanj živa, in kjer se da tedaj najlože kacega kandidata vriniti — da se le Bovškim volilcem po Rossmann-ovem izgledu pot do Tomina plača.

Za slovensko stran naj se volijo Slovenci, to je naravno in edino pravo. Od Neslovencev ne moremo nikdar pričakovati, da nas bodo tako določno zastopali, kakor je neobhodno potrebno zdaj, ko se vsem našim tirjatvam od vseh strani največe ovire proti stavijo.

Ako bi imeli Slovenci v Goriškem dež. zboru vedno — znatno večino, — potem bi še morda lehko en poslanski prostor žrtvali, pa ne iz gole sentimentalne politike, — ampak da bi si s tako žrtvo zagotovili pravičnega in poštenega moža za glavarja ali v kak drug prav važen namen. Dokler smo pa v manjšini, moramo pozorno zato skrbeti, da si pridobomo in ohranimo vse mogoče glasove za kakoršno si bodi glasovanje v narodnem obziru. Na Pace-ta ne moremo z gotovostjo računati — kajti, kakor smo že zadnjič rekli, on ni federalist in tedaj ne za naš naroden program, naj ta program z ljubljanskimi Kranjci še v tako oske meje stisnemo. Kdor pa ni za naša glavna načela, tega ne smemo po nobenem načinu za poslanca priporočati, če nočemo s tem vsemu svetu lastne značajnosti in politične nezrelosti pokazati. Poslanstvo ni pritaneum!

Ni bilo treba, da nam je gospod Winkler naštel P—ove zasluge; dobro in hvaležno jih spoznavamo — in ako bi se v resnici prijetilo, da denes ali jutre neha biti dež. glavar, bomo prvi, kteri mu bomo z veseljem zahvalnico podpisali, kakoršno si je zasluzil.

Zahvalnica in poslanstvo je pa vse kaj drugačja. — Kar smemo po svoje vesti in prepričanji dati in kar smo celo z hvaležnosti dolžni storiti — k temu smo vsikdar radovoljno pripravljeni; kar je pa proti našim in vsega slov. naroda načelom, — temu se ne bomo nikdar udali, — temveč vselej na vso moč upirali.

Izraz „vladen“ gotovo ni bil prav v navadnem pomenu rabljen in s tem nismo g. P.—ta neznačajnega karakterizovati nameravali. Pace je v naših očeh izvrsten posredovalec med vlast in narodnima strankama — sicer, kolikor ga do zdaj poznamo, prav značajen mož. Rekli smo celo, da se trdno zanašamo, da on kot posredovalec med vlast in narodnimi strankami od slovenske strani.

V Winklerjeve strastne provokacije se ne spuščamo; — ako bi bili ktereča na časti razžalili, in ako bi se nam bilo treba zarad tega opravičevati, ali kaj enacega, — radi ali neradi — gotovo bi bil dopisnik svoje ime pod dopis podpisal; — pa pisal je sploh dostojo in o osebah spodobno in resnično, tedaj se nima zarad ničesar poravičevati.

Načel, katerih se trdno držimo in po katerih se hčemo vselej ravnati, se pa ne bomo nikdar sramovali, ako nam gosp. W. tudi še stokrat — neolikano zadosti — poreče: Sram vas budi! —

Volitve pri nas na Goriškem še niso razpisane — volilci se pa že volijo po občinah; zakaj to? — Vlada in njeni može nekaj kuhajo! V kratkem več.

Od italijanske meje, 16. junija. [Izv. dop.]
Bali smo se skoraj, da marljivo društvo „Soča“ še ne bode oklicalo od povsod priporočevane kandidate za naš deželnji zbor; no vaš list nas je vendar popolnoma uveril, da v rečenem vremenu društvu imamo trdne in značajne borilce, katerim je sreča narodova globoko v srcu vtisnena. Prav tako! Slava vam! Bodite uverjeni, da vaš veljavni glas nebode bob v steno, ker prepičan sem, da za vami stoji velika večina — da, skoraj bi rekel — vse naše ljudstvo. Imel sem, ni dolgo tega, lepo priliko prehoditi velik del Krasa in Ajdovskega okraja in prepičal sem se, da naše ljudstvo si želi ravno take poslanice, kakor nam jih slavna „Soča“ priporoča; povsod se je ostro grajala politika nekaterih naših dozdanjih poslancev ter se mi izraževala želja po drugih bolj energičnih možeh, kateri neznajo samo za kulismi gledati ter visoki vladi prilizneno prikimovati, nego so tudi odločno pripravljeni biti pravo glasilo svojih volilcev. Videl sem, da tisti dobro znani „Slovene“, kteri je pred mescem v „Zukunfti“ svojo stranko tako zvito — kar je že njegova navada — poveličaval, hotel s tem že tisti krat njej in morda tudi sebi pot v novi deželnji zbor gladiti; videl sem in na svoje veliko veselje sem se tudi prepičal, da je rečeni „slovene“ čisto osamljen v svoji zlobni politiki. Da je temu res tako, se nadjam, da nas bodo v kratkem volitve podučile. — Na noge tedaj vrli rojaci goriškega okraja! Bodite pri glasovanji vsi eden, da se nam ne bodo nasprotviki k svojemu dobičku in nam v veliko škodo smijali! Volite si enoglasno le za vaš blagor vnetega in vam vsem dobro znanega, velezasluženega dr. Lavriča in Faganelja, kteri tudi gotovo dobro vej k metovski žulji veljajo. Kraševci pokažite tudi zdaj, kakor ste to vselej storili, da ste v svojem značaju pravi sinovi vašega trdega skalovja! Povejte celemu slovenstvu, da vam je dobro znana važnost volitve, ter recite enoglasno dr. Abram naj bo naš poslanec. Tominci! tudi vi ste že večkrat pokazali, da vam ni vse eno, kdo vas v zboru zastopa, zedinite se tudi vi, ter kakor ste na taboru navdušeno tirjali „Slovenijo“, tako tudi za boga, složno volite vam dobro znanega dr. Tonklija in Lapanja, kterima so go tovo vaše potrebe dobro znane. Posebno pa na srce pokladam vam Ajdovski, Kanalski, Tominski, Kobaridski in še posebno Bovški tržani, nikar si ne nasprotujte in enoglasno pravega Slovenca volite. Odboru pa naše polit. družbe bomo vselej hvaležni, da se je potrudil zvedeti želje naroda, ter nam je v svojem občn. zboru tako vrle kandidate priporočeval. Samo mu še gorko na srco pokladamo naj nikar ne pozabi pri velikem posestvu še na nekatera imena, ktera si željno pričakujemo imeti v deželnem zboru. Čuje se od neke strani, da hoče neki prejšnji poslanec se zopet volilcem siliti, ali to ni vendar verjetno; kajti saj še toliko domoljubja bode vendar imel, da ne bode glaso cepili v prid morda bog si ga vedi kakemu našemu nasprotniku.

Politični razgled.

Dunajski listi so polni poročil o volilnem gihanju. Dunajske volilne razmere se niso premenile, ne predovali. Kar se pa poroča iz provincij je večidel negotovo, ter bo poslednjo resnico pokazal še le vseh. To se že zdaj da videti, da bodo večidel nemški deželni drugo lice dobili, da si utegnejo večine biti do-

zdanjam podobne. — Več pozornost je napravil članek, v katerem „Politik“, organ Staročehov, ogerske Slovenske pozivlje naj bodo magjarskemu tlačenju nasproti vztrajni, ter naj delajo na to, da se kolikor mogoče bližajo zedinjenju s Čehi.

Iz zunanjega politike nam je danes omenjati sprememb v dveh manjših evropskih državah. V Belgiji so pri zadnjih volitvah liberalci padli in voljeni bili klerikalci. Liberalno ministersvo, ki je bilo 13 let na krmilu, je odstopilo. V Rumuniji pak so pri volitvah zmagali narodnjaki proti vladnim kandidatom. Ker na Rumunijo pazijo trije mogočni sosedje: Rusko, Turško in magjarska Avstrija, utegne ta izid volitev pomenljive nastopke imeti, ako se po parlamentarni šegi nova bolj narodna vlada v Rumuniji ustanovi. To bi ne bilo Turkom še manj pa Magjarom po godi.

Razne stvari.

* (Nemška kultura in svoboda?) Pecklinski sad ščuvanja nekterih ljudi v mariborskem okraju se že kaže. Na domači zemlji slovenski si Slovenec pred tuji ni v svesti življenja. Berite, kar se nam piše od Slov. Bistrike, in kdor nima vode namestu krvi v žilah — —

Pa naj stvar sama govori. Pišejo nam zanesljivi poroki: Zopet je ena in ista nemškatarska stranka grozen skandal zoper Slovence v njih lastni domovini napravila in njih na domači zemlji z najetimi tuji s silovo silo pobiti nameravala! Naša slovenska kandidata, gospoda dra. Sernec in Radec, sta so v nedeljo popoldne ob 4. uri v Novi vesi volilcem bistrškega okraja predstavljati hotela in v ta namen k privatnemu shodu v soboto na posamezne volilce osebna povabila razposlala. Naša kandidata prišedša v slov. Bistrico slišita da je nemški fabrikant gosp. Sternberger svoje delavce iz fabrike (kupferschmiede) v Novi ves komandiral in da se govori, ka se Slovencem boče surova sila goditi. Naznanita tedaj to političnemu komisarju gosp. Korber-u iz Maribora, ki je bil slučajno v Bistrici, in ga naprosita naj za rod skrbi posebno pa žandarjem to naznani, ka pridejo tje patrolirat.

Po mnogem obotavljanji pride pozneje za našima kandidatoma in gre skupaj z njima v Novi ves, kjer je na bregu kakih 50 do 60 v treh razdelkih zbranih delavcev stalo. Prvi razdelek, ki so se po obleki kot delavci iz okolice kazali so prišedše pozdravili, drugi in tretji razdelek bolj od zad med drevesi in na griču stoječi pa so odurno gledali. Naša kandidata, komisar in 4 drugi Slovenci gredó naprej k hiši shoda. Nek Sorschag iz Čresnove se bliža komisarju in ga vpraša ali je shod javen, na kar mu slednji odgovori: ne! Slovenski kmeti so stali pri hiši shoda. Kandidata stopita na prag hiše, c. k. komisar zraven. Okoli njih se zbirajo slovenski volilci.

Kmalu pride Sorschag, na čelu kakih 60 delavcev Nemca Sternberga. Muogo njih je bilo oborenih z debelimi palicami. C. k. komisar Korber Sorschag-u razjasni, da sta slovenska kandidata prišla s svojimi volilci pogovarjat se in svoj program zagovarjati, da je volilcem slobodno nje poslušati, ali ne, ali nasprotno mnenje zagovarjati. Kmalu pride lastnik fabrike gosp. Sternberger vpraša osorno komisarja ali smejo vsi brez razločka v hišo k shodu, na kar mu komisar odgovori; kdor je volivec, da. Na to vpije razsrdjen Sternberger, wenn wir alle nicht hindürfen, so will ich nichts davon hören etc.

Med tem nek kmet delavce opominja k miru. Mahoma udari eden delavce možá čez glavo in tudi drugi tepo neusmiljeno po njem, da se kmet zgrudi na tla in v omedlevici obleži. Žandarja pa zraven stojita in se neganeta!

Dr. Sernec je pri vratih stal. Hipoma ga eden najetih surovežev s kolom po glavi udari, drugi in tretji priskoči in ga pahne od praga, da pade na obraz na tla, drugi mahajo po na tleh ležečem. Ob euem so bili napadeni trije drugi Slovenci. S trudem so ranjeni prišli v vežo, kjer so nekteri slov. volilci vrata zapahnili in zabarakadrali. Žandarma stojita

mirno zunaj, nobeden se ni genil, ni besede znil. C. k. komisar je bil pa pobegnil.

Zdaci so reprezentanti nemške kulture, nemškega pionirstva, t. j. Sternbergerjevi delavci, kakor kanibali v Ameriki, zaprte z divjim krikom oblegali, šipe pri oknih podrobili in z debelimi hlodi vežna vrata šturmali. Divja nemškatarska družba bi bila po polurnem divjanju vrata razsula in vsi bi bili mrtvi, ko bi se ne bil glas raznesel, da huzarji iz Bistrice pridejo. Na ta glas divjad zbeži.

* (Tabor pri Kapeli blizu Radgona) se je v nedeljo 19. junija vršil v najlepšem redu. Ker je od kraja deževno vreme kazalo, zbralo se je bilo le 4—5000 poslušalcev. Ko se je pa zvedrilo, nabralo se je takoj ljudstva da ga je bilo 7—8000. Predsedoval je g. dr. Prelog iz Maribora. Govorili so gg. dr. Klementič (o zedinjenju Slovencev), prof. Šuman (o vpeljanji slov. jezika v šole in uradnje), dr. Prelog (naj se davki znižajo ali vsaj ne povišujejo), kmečki posestnik Žitek (naj se proti budodelcem ostreje postopa), posestnik Kukovec (o popravi struge reke Mure). — Narod je bil navdušen in hvaležen govornikom.

* (Volilni možje mariborskega okraja), ki pridejo v Maribor v sredo zvečer, naj se blagovolé sniti v narodni čitalnici, oni pa, ki pridejo v četrtek zjutraj — v Götzovi pivarni v graškem predmestju.

* (Volitve) Iz Kranjskega se o agitacijah za volitve malo čuje. Piše se nam, da so v Ljubljani sami precjeli malo podučeni, kako tekó prvtne volitve in agitacije po mestih in trgih. Upamo, da bo vse dobro!

— Na Koroškem je agitacija narodnjakov sploh še mlada in menda razen enega niti še kandidatov ni. Da bi hitro zmenili se in delavni bili. — Na Štajerskem je volilno gibanje burno in živo. Posameznosti ne moremo razkladati. Povedati je le, da imamo pri centralnem odboru, kjer dobomo iz gor in dol poročila o volilnih možeh, opravičeno upanje, da zmagamo povsod, ako agitacija rodoljubov ne prestane. Vidimo, kaj premore en sam narodnjak, ako rok križem ne drži, pa tudi se nam poroča od več krajev, kako se delu in udeleževanju odmikajo in odtegajo ljudje, kteri bi strašno razžaljeni bili, ako bi jim kdo reklo, da niso celi rodoljubi. Ko bi nihče svoje domoljubne dolžnosti ne zanemarjal, naša zmagá bi bila slavnejša. Na delo, gibljite se, in gledajte, kako naši nemškutarji še niso nikdar tako silno delali ko zdaj!

* (G. Matevž Vrečko) se je vendar kot ponudnik za celjsko okolico oglasil. Sicer je tega moža svojega slovenskega imena vselej sram, ker se ima nado po nemško „Wretschko“ podpisavati; samó zdaj, ko bi menda rad, da bi mu Slovenci še do više službe in slave pomogli, se po slovenski podpiše. Tudi ga je sram povedati, da je „cesarski kraljevi“ služabnik, ker se ne podpiše „c. kr.“ — kakor sicer vselej. — Sicer g. Vrečko nikoli slovensko ne piše, o slovenskem jeziku v šole noče nič slišati, — a zdaj, ko bi rad voden bil, je v slabih slovenščini nek oklic razglasil. Gospod Vrečko je bolj smešen v tem oklicu, kakor vé da je. On na primer pravi da je „prepričaven“ (überzeugend). To je pa vendar prevelika samohvala! Ali g. Vrečko še ve, daje nadzornik postal zato, ker je bil sodelavec „Neue freie Presse“ — tistega lista, ki Slovence zmerom zasmehuje in zasramuje? Pa en sodelavec „N. fr. Pr.“ si upa v savinski dolini med Slovenci kandidirati?

* (Neverljavna volitev) V Poličanah je za zdaj voljen za volilnega moža Pauman, nemškutar in mesár. Kako je bil izvoljen? 1. je glasoval sam za-se, 2. je volil s tremi pooblastili, 3. je imel pooblastilo od udove, ki nima volilne pravice, 4. je volil zanj človek, ki je kaznovan zarad zločina tatnine. Da se tacemu volilnemu možu ne more dati volilna legitimacija, je jasno. Volilci so že protestirali proti tej „volitvi.“ Od okrajnega glavarstva je pričakovati, da ali potrdi g. Mohoriča, ki je imel večino veljavnih glasov, ali pa vsaj da razpiše novo volitev.

* (Dr. Kljun), znana slovenska lisica, ktero ne marajo niti ljubljanski nemškutarji, čujemo, da je namen imel in ponudbo od nekega novomeškega „Maršala“ dobiti, kandidirati za Novometo itd. — Kljun, tak „mož beseda“, menda je za vsako stranko nemogoč kandidat.

* (Dovoljenje za tabor v Ipav) je došlo!
— Odbor prosi slavne čitalnice in županije, da nemudoma taborska naznanila na javne kraje prilepe. Listi za polovično vožnjo se bodo razposlali; ako bise utegnilo primeriti, da kateri kraj teh listov ne dobi, prosimo, da nam to hitro naznani (po Coresp. Karte), da se po tem kaki napaki v okom pride. Odbor ipavskega tabora.

* (Gosp. Ivan Žuža) bivši deželni poslanec v veliki posestnik v Grižah pri Žalcu, se je zavaroval pri "Slaviji" na smrt tako, da se po njegovej smrti od zavarovane istine gld. 500 izplača, "matici slovenski" v Ljubljani.

Volilci

Trebanskega, Zatiškega, Žužemberškega, Litiskega, Boštanjškega in Mokronoškega okraja!

Skoraj soglasno ste me lanskega leta 24. maja volili za svojega poslanca; skazali ste mi s tem tako zaupanje, da se še zmerom s ponosom spominjam tistega dneva. Volili ste me takrat le na podlogi programa, obstojačega iz znanih 7 točk, katerim je bila na čelu "zedinjena Slovenija." — Prišel sem takrat sam med Vas, razjasnil sem Vam natanko svoje mišljenje in zadal sem Vam svojo poštano možato besedo, da se bom z vsemi svojimi silami v dež. zboru za to potezal, kar sem Vam pismeno v programu in ustno v govoru obljubil.

Vnovič zdaj pred Vas stopim ter Vas vprašam, ali sem svojo obljubo popolnoma spolnil, ali sem bil v vsakej zadevi mož beseda?

Vest mi na to odgovarja, da mi nihče ne more očitati, da bi se bil svojemu programu izneveril.

Mnogoštevilne zaupnice, ktere so mi po sklepu lanskega dež. zбора, iz vseh krajev Slovenije dohajale, bile so mi kažipot in porok, da sem ravnal v sočasji z ogromno večino našega naroda.

Se dandenes nespremenljivo in neomahljivo stojim na temelju vseh 7 toček svojega lanskega programa, od prve do zadnje črke.

Imenitni može Vašega volilnega okraja so mi pisali in ustno rekli, da je želja večine mojih nekdanjih volilcev, da bi Vas zopet v dež. zboru zastopal. To me je tudi napotilo, da se s tem do Vas obračam, ter naznanjam, da se bom sam med Vas podal, sam se osebno z Vami razgovarjal, da Vam bom na vsako vprašanje o mojem pretečenem in prihodnjem delovanju brez obtavljanja odločne odgovore dajal.

Ako torej nekteri česti vredni gospodje rekó, da se moj program ne strinja s programom narodne večine, moj program, kjer mi je vodilo bil v zadnjem deželnem zboru in katega sem na taborih pred tisoči in tisoči Slovencev razkladal in so ga tisoči in tisoči z navdušenjem potrdili: mogoče je edino, da imajo oni gospodje svoj program. Jaz kandidiram pri Vas na podlogi tega, katega ste Vi, čestiti može volilci, lani z mojo volitvijo potrdili. Ako me izvolite, obetam Vam ravnati se po njem kot poštenjak, Slovenec in Slovan vselej in povsod, pred očmi imajoč vedno blagor in lepo prihodnost našega ubozega naroda in mile slovenske domovine.

V Mariboru 16. junija 1870.

Dr. Valentin Zarnik.

Poslano.

Blagorodni gospod Dr. Konrad Eibisfeld, poglavav Kranjski!

Ko sem vlni kmalo po glasoviti rabuki med nemškutarskimi turnerji in janško-velškimi kmeti v Ljubljano prišel, sem videl po oglih ljubljanskih ulic nabite velike pole, na katerih je bilo natisneno z debelimi črkami: "Kranjci vaš jezik je vpeljan v uradnije" etc. in pod tem je stalo Vaše imé. Sklenil sem iz tega, da ste gotovo ostro zapovedali vsem uradnikom, katerim ste Vi glavar, da morajo pravico Slovencev spoštovati. Da pa temu ni tako, ali da vsaj Vaši uradniki

Vaša povelja slabo spoštujejo in ne izvršujejo, prepričala me je naslednja dogodba. Pred enim dnevi mi prinese uradniški sluga neki list od davkarske gospiske, se ve da, pisan v blaženem germanskem jeziku. Branil sem se list vzeti in sicer ker sem Slovenec in kot tak imam pravico vsled §. 19. slov dopisov tirjati, in toliko bolj, ker misem jaz zarad uradnikov, ampak so oni zarad ljudstva. Berič vzame list, ali 17. dan t.m. pride zopet, ter me vpraša: bom le vzel list a ne. Ko odgovorim: da ne, pravi, da ga bo nabil mi na vrata, in sicer zato, ker mu je davkarski uradnik Tavčar reklo storiti — in ker znam nemško, in mi torej ni treba slov. dopisavati; kakor da bi bil naš jezik res le za kmeta, ter mi ga nabije na vrata, kjer še zdaj visi, v znamenje, da naš slovenski jezik ni vpeljan v uradnije. Dovolite mi zdaj blagorodni gospod deželni poglavar naslednja vprašanja: "Kdo je tukaj napačno ravnal, jest

ali dotični uradnik? Kaj pravite Vi k tej dogodbi, ki ni edina? To Vam dajem na znanje, da dotičnega uradnika ostro zavrnete, ako niso bile zgorej navedene Vaše besede le prazna sleparija!

V Radoljci 17. junija 1870.

R. S. Mihelač.

Poprava: V št. 68. se ima brati na drugi strani v osmi vrsti od zgorej mesto: Ravniku: "Ravnikarju."

Dunajska borsa 20. junija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 fl. — kr.
5%, metalike z obresti v maji in nov.	— " — "
Enotni drž. dolg v srebru	68 " 60 "
1860 drž. posojilo	95 " 40 "
Akcije narod. banke	718 " — "
Kreditne akcije	258 " 50 "
London	119 " 60 "
Srebro	117 " 25 "
Napol	9 " 65 "

Samo enkrat poskusite

in prepričali se boste o čudovito nizki ceni niže zaznamovanih predmetov.

Garantira se, da se prodaja le blago najbolje sorte.

Zaloga ima tako bogato izbirko najnovejših, praktičnih in luksurioznih stvari, kakor nikjer več ne na Dunaji; skrbljeno je za mlade in stare, da se more za male denarje kupiti lepo primereno darilo za gospode in gospode, za otroke vsake starosti in stanu v tisočerni izbirki. Zapisek cene se brezplačno frankovano pošle vsakemu, ako naznani natančen napis; torej je za prebivalce v provincijah kako koristno, ako si naroči tak zapisnik, v katerem je zabilježena cena in natančna imena vseh založenih produktov. Pošilje se blago ali proti poštnemu povzetju, ali za gotov denar.

Izpisek raznih stvari najnovejšega izdelanja:

Dunajska usnjina, znana kot najbolji fabrikat:
Gospojske ročne torbice z jeklenim oklepom, po 65, 75, 90 kr. gl. 1, 1.20; iz najboljega šagrenškega usnja, s pozlačeno poskočno zaporočo, à gld.: 2, 2.50, 3.20, 3.50, 4; take s prednjo mošnjico 3.50, 4.50, 5.

Najnovejši praktični portmoneji za gospode ali gospode, à 50, 60, 80, 90 kr. 1 gld; najlepši gld.: 1.20, 1.50, 2, 2.50.

Praktične mošnje, à 60, 80 kr., 1, 1.50; najlepše à gld.: 2, 2.50, 3, 4, 5.

Mošnjiči za cigare, à 40, 60, 80 kr., gld.: 1, 1.50; najlepši gld.: 2, 2.50, 3, 3.50.

Listnice, po 10, 15, 20, 25 kr.; najlepše v usnji po 80, 40, 50, 80, kr., 1 gld. — Mošnje za tabak, po 40, 60, 80 kr., 1, 1.20, 1.50 gld.

Popotne torbe iz močnega usnja, s ključavnico, à gld.: 2.20, 2.50, 2.80, 3.20, 3.80, 4.50, 5.

Nepremočljivi popotni kovčegi, najbolje urejeni, à gld.: 2.40, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 6.

Popotne steklenice z usnjem preoblečene, in kozarci, à gld.: 1.30, 1.60, 1.90, 2.20.

Največa izbirka najkrasnejših albumov za 25 slik, lepo okičen, kr. 60, 80, gld. 1; za 25 slik, z najlepšim kinčem, gld.: 1.50, 2, 3; za 50 slik, lepo z zlatom, kr. 90, gld. 1.50, 2; za 50 slik z najlepšim kinčem, gld.: 2.50, 3, 3.50, 4, 5; za 100 in 200 slik à gld.: 4, 5, 6, 8.

Najlepši eksemplari à gld.: 10, 12, 15, 18, 20.

Album za muziko:

Vsek album svira, ko se odpre, dve najnovejši in najljubnejši poskočnici ali operi s taktičnimi ljubimi glasovi.

1 album v osminki oblike 10.50, 12.50 gld.

1 veliki četvrtoki 15.—, 16.—

Najbolji optični dalnogledi z akromatičnim steklom in natančno vidnostjo na 1, 2—3 milje daljnje, à gl. 4, 5.50, 7.

Zapirljive pise mape, gld. 1, 1.50, 2; jako praktične z vso potrebščino, à gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Gospojski desesérji

z vsemi potrebščinami za šivanje, in prav lepo zunajno opravo, kr. 25, 30, 40, 50, 60, gld. 1; za 25 slik, z najlepšim kinčem, gld.: 1.50, 2, 3; za 50 slik, lepo z zlatom, kr. 90, gld. 1.50, 2; za 50 slik z najlepšim kinčem, gld.: 2.50, 3, 3.50, 4, 5; za 100 in 200 slik à gld.: 4, 5, 6, 8.

Album za muziko:

Vsek album svira, ko se odpre, dve najnovejši in najljubnejši poskočnici ali operi s taktičnimi ljubimi glasovi.

1 album v osminki oblike 10.50, 12.50 gld.

1 veliki četvrtoki 15.—, 16.—

Najbolji optični dalnogledi z akromatičnim steklom in natančno vidnostjo na 1, 2—3 milje daljnje, à gl. 4, 5.50, 7.

Zapirljive pise mape, gld. 1, 1.50, 2; jako praktične z vso potrebščino, à gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Najbolje toaletske potrebščine:

Francosko mljivo z razno vonjavo, kr. 10, 15, 20, 30, 35, 40. — Najlepša lepšala, po 10, 15, 20, 25 kr. — Najbolja dišava, različna, 30, 40, 60, 80 kr., 1, 1.20 gld. — Olje za lase,

Ob enem čestite prebivalce v provincijah pozorne činim na moj komisijski oddelek, kjer je edina kupčija te vrste, kajti oskrbuje vsako naročilo, ktere koli kupčije, na drobno in na debelo, kar najhitreje in zanesljiveje. Torej se priporočam za mnogoštevilna naročila.

Prva avstr. komisijská kupčija A. Friedmann na Dunaji,

Praterstrasse Nr. 26.

(13)

Epileptični krč (božjast)

pismeno zdravi specijalni zdravnik za božjast doktor O. Killisch v Berolini,

zdaj: Louisenstrasse 45. — Ozdravil jih je že nad sto.

(22)